

Pohjois-Karjalan hyvinvointialue SDP:n valtuustoryhmä

22.06.2023

Valtuustoaloite

Pohjois-Karjalan pelastuslaitos tuottaa ainoana toimijana yhteiskunnan kannalta kriittiset pelastus- ja ensihoitopalvelut Pohjois-Karjalassa. Pelastusasemia Pohjois-Karjalassa on yhteensä 30, joista 24/7 välittömässä lähtövalmiudessa ovat vain Joensuussa Noljakan ja Pekkalan sekä Lieksan pelastusasemat. Neljällä muulla maakunnan päivystävällä pelastusasemalla (Nurmes, Ilomantsi, Outokumpu, Kitee) virka-ajan ulkopuolella vahvuus on yksi henkilö. Peruspelastusasemilla päivystys on toteutettu varallaolo järjestelyin.

Pelastustoimi on historiallisen suuressa muutoksessa pelastushenkilöstön ikääntymisen, työaikajärjestelyjen ja työvoimapulan vuoksi. Täällä pelastajapula on arkipäivää. Nykyisellä pelastuksen ja ensihoidon vahvaan synergiaetuuksiin nojaavalla mallilla maakunnan pelastusasemille Joensuuta lukuun ottamatta ei ole saatu rekrytoitua pelastajia. Samaan aikaan sekä vakituisen että sopimushenkilöstön keski-ikä nousee. Päivittäisessä pelastustoiminnassa tilanne näkyy siten, että kaikilla maakunnan pelastusasemista ei enää pystytä suorittamaan vaativampia päivittäistehtäviä. Onnettomuustilanteissa se asettaa asukkaat eriarvoiseen asemaan.

Pelastustoimen toimintavalmiuden suunnitteluohje (SM 016:00/2010) määrittää pelastustoimen toimintavalmiuden riskiruuduittain. Riskiruudut ovat 1 x 1 km kokoisia alueita, joille on määritetty riskitaso I – IV pelastustoimen onnettomuustietokannan tilastoihin perustuen. Pohjois-Karjalassa käytettävällä toimintamallilla sisäministeriön ohjeen mukainen valmius ei voi toteutua Joensuuta lukuun ottamatta. Keskikokoisissa kunnissa pelastusasemalla päivystää virka-ajan ulkopuolella ainoastaan pelastusryhmän johtaja tai yksittäinen varallaolija. Se merkitsee sitä, että pelastusyksikkö ei lähde hälytyksen tultua välittömästi liikkeelle, vaan odottaa vapaalta hälytettyjä pelastajia. Toimintavalmiuden suunnitteluohjeessa vaadittua ensimmäisen yksikön kohteessa oloaika ei saavuteta, kuten ei myöskään pelastustoiminnalta vaadittua toimintavalmiusaikaa.

Pelastuslain 2011/379 27 § mukaan hyvinvointialue päättää millä tavoin pelastuslaitos huolehtii alueellaan pelastustoimintaan kuuluvista tehtävistä.

SDP:n valtuustoryhmä esittää, että

Pohjois-Karjalan hyvinvointialueen aluehallitus selvittää toimenpiteet ympärivuorokautisen lähtövalmiuden parantamiseksi maakunnan pelastusasemilla ja esittää aluevaltuustolle tarvittavat toimenpiteet ja kustannuslaskelmat vaadittuun tavoitteeseen pääsemiseksi.